

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Animae Illvstres Ivliae Cliviae Montivm Marchiae
Ravenspurgi Morsae Annexarvmqve Provinciarvm E
Monvmentis Calamo R. P. Theodori Rhay. Societatis Iesv
Redivivae**

Rhay, Theodor

Neobvrgi Ad Danvbium, 1663

December.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10835

Die I.

MONASTERII *Eiffie* in pervetustâ Collegi-
atâ translatio SS. CHRYSANTHI &
DARIÆ Coniugum Virginum & Martyrum.
Ex Chron. SS.

II.

IN omnibus Soc. IESV domicilijs festum S.
FRANCISCI Xaverij, Viri, cuius animo alter etiam
orbis angustus fuit. Vixit Virgo & pauperum Pater;
decies centena Indotum & Barbarorum millia sacrâ
undâ solus abluit; demortuos in vitam revocavit quin-
que supra viginti. Ad extremum dum vastissimum
Sinarum regnum laborat ingredi, in ipso eius por-
tu Sanctiano anno 1552. ad cælum animam ap-
pulit. A GREGORIO XV. inter Sanctos cum
quatuor alijs meritissimè numeratus. *Ex vita.*

IV.

SIGEBERGÆ S. ANNONIS Confessoris Comi-
tis Dasselij, HENRICI tertij Imperatoris Cancel-
larij, Episcopi Colonienfis, & loci eiusdem Fundatoris,
qui ad memoriæ cultûsque Sanctorum perpe-
tuitatem, dum viveret, templa, delubra, mo-
numenta Sanctis erexit in terris, ita â morte ipse
Sanctus inter Sanctos regnat in celis. *Ex vit.*

IX.

IX.

SUSATI in *Marchia* S. PATROCLI Martyris Reliquias à *Carcaffowiensi* in *Gallia* Episcopo acceptas, S. Bruno Archiepiscopus Colonienfis anno à Partu Virginis 965. istic magnificâ Cæremoniâ inter faustas populi acclamations religiofè deposuit. *Ex fast. Gel.*

XIII.

DUSSELDORPHII S. LUCIÆ pro fide Christianâ non vno sanguine perfusæ Martyris sacrum Caput à *Wilhelmo Montium Principe A. restauratæ* Salutis 1393. eò ex *Aldenbergenfi* Abbatia omnium Ordinum comitatu frequentissimo translatum fuit. *Sanctum profectò magnùmque eiusdem Prælati Donum. Ex Fast. Gel.*

XIV.

SAGNES Imperatrix *Guilielmi Aquitaniæ Ducis Filia*, *Henrici Tertij* huius nominis Coniux: quæ licet omni virtutum genere emerneret, præcipuè tamen liberalitatis nomine erga pauperes commendata est; & post fata miraculorum gratiâ eluxit. *Ex Annal.*

XVI.

SADELHEIDIS OTTONIS *primi Imperatoris*
 Dd 3 Vxor

Vxor, & B. RUDOLPHI Burgundia Regis Filia, hodie Cælitibus annumerata est, insignis Regina cali Angelique Comitissæ exactissima cliens. Ex Vind.

XVII.

VETUS MONS olim, & nostrâ hac ætate ad pristinam sanctimonix speciem ambulans, venerabilem HERMANNVM genuit, qui cum esset *Colonia S. Cuniberti prædives Canonicus, seculi vanitatibus plus æquo deditus, altâ nocte MARIAM Maiestate vultûs, & multâ luce venerandam spectabilem habuit; à quâ de liberiore vitâ mundôque deserendo gravissimè monitus, mundi suique VICTOR, inveteratum mundum in Veteri (verius in Novo) Monte exiit, & novum hominem induit, DEO Heroicis suis virtutibus ita charus, ut primus ad S. ENGELBERTI Tumbam crure pedèque claudo perreptârit, & sanus abierit; magnôque sui desiderio relicto, ad S. Engelberti Angelorum Societate demû abijt. Ex vit. & Mart. Can.*

In eadem perillustri familia denatus est GVILIELMVS *Monachus 22. Sept. ad Sancti vsque cognomentû; ore vulgi in pretio, dum viveret, habitus; neque aliud de eo reliquit avara Antiquitas.*

XVIII.

XVIII.

IN Monte S. Archangeli MICHAELIS, Sigeberga, B. Presbyteri WINIBALDI, cuius potior Reliquiarum pars eâdem, quâ corpus S. BENIGNI sacrâ Urnâ continetur. Ex Chron.

XIX.

MEGENGOR Geldria Comes, militari scientiâ eximius, eôque nomine OTTONI eius nominis Tertio cum primis charus, qui cum unicum â Coniuge GERBERGA filium sustulisset, & hunc ipsium in bello Bohemico, ac primo illius ætatis flore amisisset, eo Filij casu monitus Pater, suas in tuto opes collocare didicit, easque Cœnobio, cui ADELHEIDAM Filiam præfecit, ex asse dedit & assignavit. Ipse quoque totâ mente à mundo abesse cum non posset corpore, Castitatem deinceps cum GERBURGA suâ colere, lectioni Sacrarum litterarum se dedere, denique in oculis nil præter mortem, & æternitatem habere cœpit, ne mors imparatum offenderet, quam lætus animo paratissimo excepit. Ab eâ Adelheidi Abbatissæ primùm uisus, hæc ei Psalmistæ verba blandissimè edixit; *Eccè quomodo moritur justus, & nemo recogitat!* Tum alteri

alteri deinde è vestalibus, regio cultu fulgens
indicauit MEGENGORIS nomen in MEGEN-
GAVDII sibi mutatum esse. *Ex vit. S. Adelheid.*

XXI.

S• I V T T Æ *Sponheimensis Comitissæ ac Virgi-*
nis raræ pietatis, dies triumphalis, & HIL-
DEGARDIS *Virtutum Magistræ; que omnem illi à*
teneris pietatem instillauit, virtutis & sceleris
præmia à Deo expectanda docuit. Sanctimo-
niâ tandem, ut & rerum diuinarum medita-
tione eximia, inter beatarum Mentium plausus
cælum adiit. *Ex Vind.*

XXIII.

HEISTERBACI agunt anniuersariū venerabilis
GODEFRIDI, *Viri admodum Religiosi: qui*
cum doctrinâ eximius apud *Vbios S. ANDRÆ*
insignis Collegiæ ageret Scholasticum, *dedit*
illi Dominus scientiam Sanctorum, ut salutis A-
fylon Heisterbaci reperiret; ubi ex *Doctore discipu-*
lus; ex diuite pauper; ex Canonico Monachus fa-
ctus, & in ipso tirocinio, aspectabili dæmonis
specie sæpe exagitatus, Victor euasit; Votisque
in exactâ ætate emissis, illico obiit cælestibus Votis

fine

sine fine beandus; *exitu suo docens nullam Calo-
atatem esse infirmam.* Ex Chron. Magno sanctimoni-
æ post se relicto nomine, quatuor eiusdem jncl-
tæ familiæ venerabiles Heroes Conradus 15. Gui-
lielmus 25. Augusti, Rudolphus 17, Appolonius
30. Octobris Cæli iter ingressi sunt. Plenior
acceptâ informatione olim merito suo cele-
brandi.

XXIII.

Essendiensi & principe quidē in Æde exaltatio ve-
nerabilis GERSWIDÆ Sororis S. ALFRIDI Epif-
copi, & primæ Abbatissæ Essendiensis, quæ totam
sese Numinis cultui mancipavit; erga pauperes
ac peregrinos mirè benefica atque liberalis.
Quæ instante morte, *Mi IESU* exclamavit, *te*
testem habeo, te præter nihil me unquam expetisse
Huiusque Vulnera in Cruce, præsertim sanctum Pe-
tus osculata, eo in actu sanctissimè expiravit.
Ex fastis Gelenianis.

XXX.

ARNHOLDVS secundus, decimus septimus
Cliviæ Comes, erga Deum pius, & subdi-
tos usque adeò benignus fuit, ut raro & ex-
cellenti elogio, *Boni cognomentum* meruerit: *Vxo-*
rem duxit IDAM SUEVAM CONRADI Imperatoris Fili-
am, FRIDERICI Barbarossæ Sororem, quaternâ pro-
le se-

Ee

le se-

le felicem THEODORO ARNHOLDO mutuis successoribus ALEIDE Comitissâ de Marcha, & MARGARITA Comitissâ de Aere & Meer ad Novesium. Posterior hæc genuit THEODORVM Comitem Moersanum minimè longævum, Filiâsque duas ELIZABETAM RANDE RADIAM, HILDEGUNDIM Meerensem; quarum postrema (â bonorum amicabili divisione cum sorore institutâ) arcem suam Meerensem in Cœnobium Ordinis Præmonstratensis Vestalium A. C. 1160. convertit, hodie dum morum regularumque observantiâ nobile: in quo ipsa primam Antistitem egit, unâ cum Matre ibidem professa, in Templi Choro terræ mandata: ARNOLDO & in Prole sua edita Fatis bono ac felice. Idem anno Christi 1117. Ecclesiæ Zephlificensis legitimè electus est Patronus; & Decimas territorij in Germensell eidem Ecclesiæ Zephlificensis attribuit A. 1119. Cellam Variburgicam in suburbano Sanctensium Monte sitam, CUNONE Abbate Sigebergensi, Norberto Canonico tum Sanctensi & postea Magdeburgensi Episcopo præsentibus erexit ad Christi eiusque Matris admirabilis honorem. Hoc ARNHOLDO regnante Illustris Ordo Præmonstratensis coeptus est. NORBERTVS enim illustri oriundus profapiâ, amplissimo suo

Can-

Canonicatu SANCENSI relicto, Ordinis eius Auctor Fundatorque extitit, A. à Virgineo Partu 1115. per Gallias, Saxoniam, utrumque Belgium Dei verbum seminando, ac suavissimâ Numinis providentiâ multos & nobilissimos utriusque sexûs nactus est Sectatores, & Sodales, ut indicant eius ævi versus:

Anno milleno centeno, bis quoque deno,

Patre NORBERTO Premonstratus cœpit Ordo.

Qui postea per Cliviam, Iuliam, Hammeren, Averdorp, & Steinfeld feliciter propagatus est. Auctor quoque eximiè Zelosus, B. NORBERTVS fuit huic ADOLPHO ut Oratorium Montanum (Betberg) in Monasterium eiusdem Ordinis Premonstratensis A. 1121. converteret; quod S. S. istorum Duumvirum cœptum ita gratum ratumque habuit CONRADVS Imperator, ut ligna ædificationi necessaria vicino ex nemore Imperiali A. C. 1138. eidem loco assignaverit; & ARNHOLDVS Clivia Comes ei Ecclesiam adiecerit. Sed cum illa dein ex Parochiali Monrebergico à THEODORICO A. 1314. in eam translato COLLEGIALIS redderetur, illius loco Ecclesias Dufflianam, Kecherdomium & Kellensem Cliviaco in saltu, Coenobio Betbergenfi concessit.

Ee 2

Neque

Neque solùm *B. Patriarchæ* NORBERTO no-
 tus ARNOLDVS, verùm & *S. BERNARDO Clare-*
vallensium Abbati familiaris fuit. *Cuius* consilio &
 auctoritate motus CONRADO *Imperatori* A. 1149.
 in *Syriam* eunti subsidia militum misit. THEO-
 DORO quoque *Hollandiæ Comiti* suasit ac persuasit
 ne cum *Kuickio Parricida* in gratiam rediret,
 nisi *Abbatia Insulæ Marcanæ eiusdem Ordinis Præ-*
monstratensis in Batavia priùs fundatâ. Et hæc
 sunt sacra illius in Posteris benevolentia monu-
 menta. vberiora si quis desiderat, *Ordinis Præmō-*
stratensium Annales evolvat, & desiderio suo faci-
 et satis. Omnia de ARNHOLDO hoc dixerit, quisquis
 illum duob' Patriarchis familiariter usum affirma-
 rit: Coronidis tamen loco non omittendõ existi-
 mavi. Vbi *Gubernacula Cliviaci Comitatus* susce-
 pit, eum subditos mitissimè, pro gentis genio,
tractasse, & subditorum acerrimo sensu *Patriæ Pa-*
trem lugentium doloribus patientiâ gloriosis,
 & vitâ defunctus est *Betburgi*; medio in Cho-
 ro ad dilectissimæ Coniugis suæ latus deposi-
 tus; quem sic breviter depingit Streithagerus.

Quod

Quod naturæ ordo regimen prohibebat adire,

Arnoldo Fratris cessio facta dedit.

Et velut ille foris belli fuit inclytus arte,

Sic placido Imperio claruit ipse domi.

XXXI.

Iustus Coccius.

Complures hodie anno exeunte, opinantur
 Cè vita exiisse Iustum, seu Iodocum Coccium,
 qui Coronidem minutulis Scriptionis meæ la-
 borib' imponet. Erat Vir doctrinæ integritatis-
 que nomine celebratus Ravenspergio-Billeveldi-
 us, B. Virginis Collegiæ Iuliacensis Canonicus,
 Theologus, ac trium sacrarum linguarum peri-
 tiâ non vulgari præditus; historiarum, & præ-
 fertim Ecclesiasticæ solertissimus indagator; di-
 tissimi Thesauri Catholici Inventor, Theologis
 Concionatoribus, Ecclesiasticis, omnibusque
 veræ fidei, pietatis, ac Christianæ Antiquitatis
 amantibus summè utilis. Erat hic Iustus mo-
 rum gravitate suavissimus, mansuetudine & re-
 ligione venerabilis, ab omni cupiditatis specie
 alienus, vt plures proventus Ecclesiasticos
 identidem offerentibus responderet: *Absint,*
ò mei, plura beneficia, que viam sternunt ad supplicia.

Cc 3

Multa

Multa ille doctè, religiosè, fortitèrque pro religione gessit, ob eandem non semel à Patria sua exul. Neq; pauca ab Ravenspurgijs suis acatholicis passus, quod erudito suo calamo lipanomachorum, aliorumque minùs rectè de Catholica Religione sentientium perfidiam ita configeret, ut quidquid contra fremerent turbarentve Concionales ministri, ad silentium vsque eos compelleret, suisque provincialibus affulas tenebras ostenderet. *Quibus Heroicis in laboribus Iustus hic dum Orbem Christianum suamque Patriam Ravenspurgicam THESAURO suo CATHOLICO ditasset, morte occupato illud Regij Psaltes ad Laborum Bravium profecto iure accinimus:*

In memorià eternà erit Iustus: ab auditione male non timebit psalmo centesimo undecimo.

ATQVE ISTE

ILLVSTRIVM ANIMARVM HEROVMQVE

Finis esto:

Quorum si vocem vltimam

audire lubet,

Accipite.

REDI-

REDIVIVI AD MORTALES

Dsumus è cineribus & longâ nocte REDIVIVI MANES, terras, Provincias, Castra, Vrbes, Arces, Aras, ac Tempia revisentes nostris olim legibus exemplôque ita instructa, ut cuivis in ijs, cum DEO & ad DEVM ambulandi via facilis & aperta deesse non possit.

Nobiscum enim, si placet, hodie dum IULIÆ, CLIVIÆ, MONTIVM, MARCHIÆ, RAVENSPURGI, MOERSIÆ, reliquâsq; amplissimarum Provinciarum partes circumspicite; & in omnibus illustra nostræ & ROMANO-CATHOLICÆ RELIGIONIS VESTIGIA *manifestissime reperietis.*

Vrbes Oppida, fora, pagi, vici, agri, silvæ, montes, valles *priscam* & ROMANO-CATHOLICAM RELIGIONEM spirant, ut hominibus etiam tacentibus, saxa, lapides & ligna de parietibus rectam salutis viam monstrant & lo-

& loquantur. Proinde, *Filioli nostri*, nolite errare & degenerare à *Precelsis MAIORVM VESTRO-
RVM Cogitationibus*. Non vos fallat multitudo er-
rantium, quæ errori non facit patrocinium; nec enim *Psalmo Rythmizato* ouando cælum
petitur: *Non est ad Astra mollis è terris via, Vi-
olenti namq; & qui ardua, DEI causâ*, patiuntur, &
agunt, illâ gr adiuntur, cælumque rapiunt.

Ne itaque erretis *Filij dilectissimi*, non enim
*de corruptibilibus auro & argento, sed de salute, de
aternitate, de animabus pretioso CHRISTI
IESV SANGVINE emptis & redemptis res est:*
cauete animabus vestris, *ne in opprobrium SAN-
GVINIS CHRISTI*, plaudente Orco, his ipsi
impleatur infernus, in quo *DEVS* neque da-
mnatorum tormentis pascitur, neque lamentis
flectitur.

*Quare stete super vias antiquas, & interro-
gate (non Nouatores) sed Maiores Vestros &
dicemus, que sit via bona, recta ac bene placens
DEO, non vno Martyrum sanguine perfusa. Cogi-
tate generationes singulas, & uidete, an vllus
ex nobis aliâ quàm ROMANO-CATHOLICA
uiâ ambulauerit, & vitam clauserit? & Vos, quâ
Confir-*

confidentiâ novam, nullius hucusque exemplo securam viam tentabitis?

State, state, obsecro, super vias antiquas, & ex tritâ viâ regiâ, tot exemplis firmata nolite, certo salutis periculo, declinare ad devia, quæ tenuisse perijsse est.

Clamamus iterum, quia amamus; & per IESV CHRISTI sanguinem hortamur & rogamus, ut stetis super vias antiquas, & NOSTRAS, per hunc vobis calamum redivivo exemplo monstratas.

De itineribus aternitatis, immo de ipsâ longâ æternitate agitur, quâ bene aut malè æternum vivendum.

Centies millies, in infinitum & ultra felices, qui Maiorum suorum ROMANO-CATHOLICA, eâque solâ antiquâ & salutari viâ ac fide gradiuntur: centies millies millies, in æternum, & ultra miseri infaufti, & infelices, qui aliâ novâ *ambulant!* in hac enim non nisi *semel*, sed (heu dolor!) *æternum erratur.*

F f

INDEX

INDEX

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100